

Sirküler No: 2363

Sirküler Tarihi: 18.09.2018

KONU: SERMAYE AZALTIMINDA KARŞILAŞILAN VERGİSEL DURUMLAR.

Şirketler işletmeye koydukları sermayeyi, faaliyetleri ile orantılı olarak, ihtiyaç duyulan zamanlarda azaltarak işletmeden çekilebilmektedir.

Sermaye azaltımı hususunda şirketler; ödenmiş sermayenin bir kısmını ortaklara iade etmek amacıyla veya şirket zararlarının kapatılması amacıyla da yapılabilmektedir.

Sermaye azaltımının ortaklar tarafından şirkete sermaye olarak konulan nakdi ve aynı değerlerden yapılmasının herhangi bir vergiye tabi olmadığı açık olmakla birlikte, vergiye tabi tutulmaksızın sermayeye ilave edilen bazı kalemlerin sermaye azaltımı yoluyla işletmeden çekilmesi aşamasında birtakım vergisel yükümlülükler doğurmaktadır.

Bu nedenle şirketlerin sermaye azaltımlarında hangi sermaye unsurunun işletmeden çekildiği hususu önem arz etmektedir.

Kurumlar sermayelerine geçmiş yıl karlarını, sermaye düzeltmesi olumlu farklarını, ortakların şirketten alacaklarını ve gayrimenkul ile iştirak hisselerinin satış karlarına ait fonları ilave edebilmektedir. Sermayeye ilave edilen bu kalemlerden yapılan sermaye azaltımı ile şirketin esas sermayesinden yapılan azaltım vergisel açıdan farklı sonuçlar doğurmaktadır.

Zira, ortaklar tarafından konulan aynı ve nakdi sermayenin azaltılmasında şirket ortakları şirkete koydukları sermayeyi Ticaret Kanununa göre geri alacaklarından herhangi bir kurumlar vergisi ile stopaj yükümlülüğü söz konusu olmayacaktır.

Şirket kârının ortaklara dağıtılmayıp sermayeye ilave edilmesi kâr dağıtımını sayılmamaktadır. Sermayeye ilave edilen karların sonraki dönemlerde sermaye azaltımı yoluyla ortaklara iade edilmesi halinde kar dağıtımına bağlı vergi kesintisi yapılması gerekmektedir.

Sermaye düzeltmesi olumlu farklarının sermayeye ilave edilmesinde herhangi bir vergisel yükümlülük doğmamaktadır. Sermayeye ilave edilen enflasyon düzeltmesi olumlu farklarına ilişkin kısımdan sermaye azaltımı yapılması halinde bu kısım üzerinden öncelikle kurumlar vergisi hesaplanacak, vergi sonrası dağıtılan kar payları üzerinden ise stopaj yapılacaktır.

Kurumlar Vergisi Kanununun 5/1-e maddesinde istisna kazançlarını sermayeye ilave ettikten sonra 5 yıl içinde bu kazançta isabet eden kısımdan sermaye azaltımı yapması halinde bu kısım üzerinden öncelikle kurumlar vergisi hesaplanacak, vergi sonrası dağıtılan kar payları üzerinden ise stopaj yapılacaktır. Ancak, sermayeye ilave edilen istisna kazançların maddede belirtilen 5 yıllık sürenin dolmasını müteakiben sermaye azaltımına tabi tutulması halinde yalnızca kâr dağıtımına bağlı stopaj vergi yükümlülüğü doğacaktır.

Mali İdare sermaye azaltımının öncelikle vergisel sonuç doğuran sermaye unsurlarından yapıldığını kabul etmektedir.

Sermaye azaltım işleminin;

-Önce kurumlar vergisine ve vergi sonrası dağıtılan kazancın ise kâr dağıtımına bağlı vergi kesintisine tabi tutulacak hesaplardan karşılanması,

-Sonra sadece kâr dağıtımına bağlı vergi kesintisine tabi tutulacak hesapların kullanılması,

-Son olarak ise, işletmeden çekilmesi halinde vergilendirilmeyecek olan aynı ve nakdi sermayenin işletmeden çekildiğinin kabulü gerekmektedir.

Sermaye azaltımının BÖLÜNME işlemi sebebiyle yapılması halinde bazı özel durum ve ihtimaller ortaya çıkmaktadır. Daha detaylı incelenmesi gerekir.

Bilgilerinize sunarız.

Ş.A. Yeminli Mali Müşavirlik A.Ş.